

POLEROWANY (13) *part praet pass pf i impf*

pf (10), *impf* (2) *KrowObr, BiałKat, pf a. impf* (1).

polerowany (9), **polorowany** (4); *polerowany BibRadz, Mącz* (4), *GórnDworz, BiałKat, CzechEp, SzarzRyt*; *polorowany GlabGad, KrowObr, Leop, RejZwierc*.

polerowany (12), **polorowan** (1).

Oba o oraz e jasne; a w formach złożonych jasne, w formie niezłożonej pochylone; polorowany z tekstów nie oznaczających ó.

comp polorowańszy (1).

sg m N (attrib) polorowany (2), (*praed*) *polorowan* (1). $\diamond$ *G polorowan(e)go* (1). $\diamond$ *f N polorowaną* (3). $\diamond$ *G polorowan(e)j* (1). $\diamond$ *n N polorowan(e)* (2). $\diamond$ *G polorowan(e)go, polorowańsz(e)go* (2). $\diamond$ *pl N subst polorowan(e)* (1). $\diamond$ [*D polorowańszym.*]

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu.

1. *Wyglądzony, wyszlifowany, równy; który ma połysk; politus Vulg, Mącz, Cn; mundus PolAnt; edolatus, exasciatus, factus ad unguem, lenis, levis, perpolitus tritu, rasilis Cn* (11) : Sthoł z naczyniem iego/ y Lichtarz *polerowany/ ze wżytkiem rzeczami należącymi kniemu/ y Ołtarz do kádzenia. BibRadz Ex 31/8; á miedz y mośiádz polerowany y fárbowány połyskaniem fwym oczy ludzkie zwodząc/ iednák gdy to oboie miedz ábo mośiádz ze złotem [...] do próby fwey przyidzie: áżci zaráz/ co złoto á co miedz/ [...] poznać będzie. CzechEp 233.*

Wyrażenie: »kamień polorowany« (1): Y wywiódł Symon nád grobem oycá fwego/ y bráciey fwoiey budowáanie wyfokie/ z kámieniá polorowánego [*lapide polito*] *Leop 1.Mach 13/27.*

Szereg: »ugładzony i polorowany« (1): Czemu oczi fą przezrzyfte, á gładkie iako fkle. (–) Bowiem od rzeci vglądzoney y polorowaney wżelka rzec widoma lepiej fie odraża. *GlabGad B6.*

Przen (7) : Ale tá twa powżeczna káلكá/ Pánie wieczny/ (By cień swiátlá twoiego/ ten to blásk fłoneczny) Choćiay rzeczy oświeca iednáko poddáne/ Sáme promieni czyfte/ y polorowáne. *SzarzRyt B3.*

polorowany czym (1): Imię Bogá wżzechmocnego/ A mocna obroná iego/ Toć ieft zbroiá poćiwego/ Rycerzá Krześcijánłkiego. Tá zbroiá s cnoty kowána/ Ma być wiárą hártowána/ Stałócią wyhecowána/ Nádzieią polorowána. *RejZwierc 254.*

a) Doskonalony [*przez co*] (1) : boć tho ieft wola boża: áby pod tą klobą fortuny tu żywiąć/ przez ty przypadki docześné byłés polorowan. *BiałKat 208v.*

b) Bystry, biegły w czymś (1) : [Dla tegom to wczynił/ ábym gotowá materyą y wćiełzną pobudkę/ lepszým y polorowánłszym dowścipom y rozumom ludzkim zořtawił *RymszaDeket B4.*]

Szereg: »polerowany a ostry« (1): Opus est hic limatulo et polito iudicio tuo, Polorowánego á ofrtrego baczenia twego potrzebá tu yeft. *Mącz 193d.*

c) O języku i wypowiedziach (3) : Náftáło zálie pińmo Czełkie z Lácińłkich liter/ iuż czoř polorowánłzego/ ftdá podobno/ iż Czechowie fą w fáfictwie z narody nieřprołnemi. *GórnDworz F5.*

W połączeniu z określeniem intensywności (2): Teres oratio, Dobrze polorowána rzecz gdzie zwłázczá nic nie zbywa/ áni teź nie dořtáwá. *Mącz 449d, 424b.*

Szereg: »ćwiczony a polerowany« (1): *Exercitatio et stylus, Stylus exercitatus, Cwiczona á dobrze polerowana rzecz/ cziřta łáćiná. Mącz 424b.*

2. Oczyszczony z zanieczyszczeń [o metalach szlachetnych] (2) :

W porównaniu (1): Kiedy ich Pan dořwiadtza/ y w ogniu poloruie/ iáko bywa dořwiadtzone y polorowane řrebro w kominie? *KrowObr 238.*

Wyrażenie: »polerowane srebro, złoto« (1:1): *KrowObr 238; Obrizum, Szczire złoto którego nie vbywa ácz w ogień będzie włożone/ polerowane áłbo řzmelcowane złóto. Mącz 257a.*

Szereg: »polerowany albo řzmelcowany« (1): *Mącz 257a cf Wyrażenie.*

Synonimy: **1.** *ugładzony, wygładzony; 2. palony, řzmelcowany, wyczyszczony*

Cf **POLEROWAĆ**